

Orta Çocukluk Döneminde Güvenli Bağlanma ile Mükemmeliyetçiliğin Çeşitli Değişkenler Bağlamında İncelenmesi

An Investigation in the Context of the Various Variables of Perfectionism with Secure Attachment During Middle Childhood

Hilal Çelik

Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri
Bölümü, Psikolojik Danışmanlık ve
Rehberlik Ana Bilim Dalı, Türkiye
celikhilal@gmail.com

Halil Ekşi

Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri
Bölümü, Psikolojik Danışmanlık ve
Rehberlik Ana Bilim Dalı, Türkiye
heksi@marmara.edu.tr

Nebahat Gülsu

Tülin Manço İlkokulu, İstanbul, Türkiye
nbhtgls@gmail.com

ÖZ

Bu çalışma orta çocukluk dönemindeki çocukların ebeveynlerine olan güvenli bağlanma tarzları ile mükemmeliyetçi özellikleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılandırılmıştır. Araştırmada ayrıca ebeveyn güvenli bağlanma tarzının ve mükemmeliyetçilik özelliklerinin çeşitli demografik değişkenler açısından farklılaşp farklılaşmadığı da incelenmiştir. Araştırmanın çalışma evrenini Kağıthane ilçesine bağlı olan ilkököl 3. 4. sınıf ile ortaokul 5., 6. sınıflarında öğrenim görmekte olan toplam 446 (271 kız, 175 erkek) öğrenci oluşturmuştur. Basit seçkisiz örnekleme yönteminin kullanıldığı bu çalışmada veri toplama aracı olarak “Kerns Güvenli Bağlanma Ölçeği” ve “Çocuk ve Ergen Mükemmeliyetçilik Ölçeği”’n den faydalanılmıştır. Araştırmanın amaçlarını test etmek üzere Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı, bağımsız gruplar t Testi, tek yönlü varyans analizi teknikleri kullanılmıştır. Yapılan analizler neticesinde güvenli bağlanma toplam puanı ile sosyal kaynaklı mükemmeliyetçilik ve benzer şekilde anneye güvenli bağlanma ile sosyal kaynaklı mükemmeliyetçilik arasında ters yönlü anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Araştırmada ayrıca güvenli bağlanma toplam puanı ile anneye güvenli bağlanma tarzının katılımcıların cinsiyet, okul öncesi eğitimi alıp almama ve kardeş sayısı değişkenlerine göre farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Orta çocukluk, Bağlanma ilişkileri, Güvenli bağlanma, Mükemmeliyetçilik

ABSTRACT

This study has been performed with the intention of determining the relationship between the characteristics of perfectionism and the modes of secure attachment to the children’s parents during middle childhood. In the research, whether or not the style of parental secure attachment and the characteristics of perfectionism differed in terms of various demographic variables was additionally investigated. The population of the study consisted of a total of 446 students, 271 girls and 175 boys, who were studying in the 5th and 6th grades of the middle school and in the 3rd and 4th grades of the primary school connected with the Kağıthane District in Istanbul. In this study, which used the simple random sampling method, the data collection tool utilized the Kerns Secure Attachment Scale and the Child and Adolescent Perfectionism Scale. To test the aims of the research, the Pearson product-moment correlation coefficient, unpaired t-test, and one-way analysis of variance techniques were used. As a result of the analyses, a significant inverse correlation was detected between socially prescribed perfectionism and the total secure attachment score, and similarly between socially prescribed perfectionism and secure attachment to the mother. In the research, the conclusion was reached that the total

Geliş Tarihi/Received
09 Şubat/February 2016

Kabul Tarihi/Accepted
14 Şubat/February 2017

Elektronik Yayın Tarihi/Online Published
7 Mart/March 2017

attachmet style and secure attachment style to the mother differentiates according to the variables of participant's gender, whether they had received pre-school education, and number of siblings.

Keywords: Middle childhood, Attachment relations, Secure attachment, Perfectionism

GİRİŞ

Bağlanma ilişkileri bireyin tüm yaşamı boyunca içinde (yanında) taşıdığı “ben” ve “öteki” kalıbının ana malzemeleridir (Erten, 2003). Erken dönemde ebeveynlerle kurulan ilişkiler benliğe, içinde var olunan dünyaya ve ilişkilere yönelik inanç ve beklentilere diğer bir ifadeyle zihinsel temsillere yön verir. Zihinsel temsiller bağlanma figürüne ve benliğe ilişkin inançları, duygusal değerlendirmeleri ve beklentileri kapsayan dinamik temsillerdir ve bireyin kişilerarası alandaki algılarını biçimlendirir ve gelecekte kuracağı ilişkileri şekillendirir (Levy, Blatt ve Shaver, 1998; Sümer, 2012; Ziv, Oppenheim ve Schwartz, 2004). Bu nedenle ki bağlanma ilişkileri ruh sağlığının temel belirleyicilerinden biri olarak işaret edilir (Bowlby, 1969, 1973).

Ebeveynle çocuk arasında kurulan güvenli bağ, ebeveynin yokluğunda koruyucu kalkan görevi görür (Erten, 2003; Perry, 2001). Güvenli bağlanan bebekler anneleriyle birlikteyken yabancı kişinin varlığından rahatsız olmama, etrafında olup bitenleri güvenlik duygusu içinde keşfetme, anneden ayrıldığında kısa süreli ağlama, huzursuz olma, onunla tekrar bir araya geldiğinde ise kolayca sakinleşme, onunla olmaktan hoşnutluk duyma ve yakınlık kurma gibi davranışlar sergilerler (Ainsworth, Blehar, Waters ve Wall, 1978). Bu bağlanma ilişkisi çocuğun sevildiğine, değerli ve önemli olduğuna başkalarının ise güvenilebilir, ulaşılabilir, destekleyici ve iyi niyetli olduğuna dair inançlar geliştirmelerini sağlar. Bu sayede çocuklar yakınlaşma ve uzaklaşmanın yarattığı kaygılara, güven ve güvenlik duygularıyla tahammül eder ve sonuçta başkalarıyla rahatça yakın ilişki kurabilir ve kurdukları ilişkileri sürdürebilirler (Bartholomew ve Horowitz, 1991).

Ebeveyniyle güven temelli bağlanma ilişkisi kuramayan bebeklerin geliştireceği bağlanma tarzlarından biri dirençli/karasız bağlanmadır. Bu bağlanma ilişkisine sahip bebekler anneleriyle birlikteyken sürekli olarak onunla ilgilenme, yabancı kişiye karşı duyarsız kalma, keşif davranışları sergilememe, anne ayrılığında sürekli ağlama, hırçınlık, kızgınlık, hayal kırıklığı, mutsuzluk gibi davranışlar sergilerler. Bu bebekler anneye tekrar bir araya geldiklerinde rahatlamış ve annenin varlığından hoşnutluk duymuş gibi görünseler de anneye karşı öfke ve hırçınlık da duyarlar. Güven temeline dayanmayan bir diğer bağlanma tarzı kaçınan bağlanmadır. Bu tarz bağlanma ilişkisi geliştiren bebekler annenin varlığından veya yokluğundan fazla etkilenmeme, anneye birlikteyken onu görmezlikten gelme, ondan ayrılmayı umursamama, öfke, hırçınlık, gerginlik gibi davranışlar gösterme, onunla tekrar bir araya geldiğinde ise ondan uzaklaşma, oyuncaklara ilgilenme, fiziksel ve duygusal temastan kaçınma eğilimdedirler (Ainsworth vd., 1978; Kalehzan, 1993; Lounds, Borkowski, Whitman, Maxwell ve Weed, 2005).

Ana çekirdeğinin bebeklik döneminde şekillendiği zihinsel temsiller, ergenlik ve yetişkinlik döneminde de varlığını sürdürür (Genuis, 1994). Bir geçiş dönemi olarak kabul edilen orta çocukluk döneminde, zihinsel modeller giderek daha da netleşir. Bu dönemde ebeveynler çocukların birincil bağlanma figürü olma özelliklerini korurlar (Sümer ve Şendağ, 2009). Güven veya güvensizlik zemini altında oluşan zihinsel temsiller zamanla bireyin kişiliğinin bir parçası haline dönüşür (Göçener, 2010). Özellikle güven temeline dayalı zihinsel modeller psikolojik gelişim açısından olumlu ve güçlü bir kişilik gelişiminin ana kaynağı olarak işaret edilir (Bowlby, 1982; Çelik, 2006; Kobak ve Sceery, 1988; Simpson, 1990; Türköz, 2007; Uluç ve Öktem, 2009). Bu bağlamda ebeveynlerle kurulan ilk ilişkiler ve bu ilişkilerin değeri kişilik oluşumunda başka şeylerle kıyaslanmaz bir önemlilik arz eder (Bowlby, 1982; Perry, 2001).

Önemli kişilik değişkenlerden biri olan; bireyin kendisi ve diğerleri için, diğerlerinin de birey için oluşturduğu yüksek performans standartlarına ulaşma çabası olarak tanımlanan mükemmeliyetçiliğin (Kıral, 2012) temeleleri pek çok araştırmacıya göre ebeveynlerle kurulan ilk ilişkilerin içinde gizlidir (Enns, Cox ve Clara, 2002; Jones, 2007; Kalkınç, 2007; Rice ve Mirzadeh, 2000). Ne var ki mükemmeliyetçiliğin kavramsallaştırılması, tanımlanması ve değerlendirilmesi hususunda araştırmacılar arasında göze çarpan ciddi görüş ayrılıkları vardır (Sirois ve Molnar, 2015). Başlangıçta tek boyutlu bir özellik olarak değerlendirilen mükemmeliyetçilik son dönem araştırmalarında çok boyutlu olarak kavramsallaştırılmaktadır (Burns, 1980; Hewitt ve Flett, 1991).

Freud, Adler, Horney, Beck, Ellis ve Missidine gibi birbirinden farklı kuramsal yönelimleri olan öncü isimler, mükemmeliyetçiliği patolojik örüntüsü olan tek boyutlu bir yapı olarak değerlendirmişlerdir. Tek boyutlu bir kişilik özelliği olarak değerlendirildiğinde mükemmeliyetçilik, erişilmez ve mantık sınırların ötesinde yüksek standartlara sahip olma örüntüsüdür olarak tanımlanır (Burns, 1980; Sirois ve Molnar, 2015). Mükemmeliyetçi kişiliklerin üstün ve en iyi olabilmek adına yüksek standartlar belirlemelerinin ardında düşük benlik saygılarından kaynaklanan başarısızlık ve cezalandırılma korkuları vardır (Sirois ve Molnar, 2015). Bu açıdan mükemmeliyetçilik, irrasyoneldir çünkü gerçekçi olmayan yüksek standartlı bir saplantıyı içerir ve standartların dışındaki olasılıkları görmezden gelir. Aşırı derecede yüksek standartlar, makul olmayan yüksek düzeyde kendini suçlama eğilimiyle bir araya geldiğinde mükemmeliyetçilik işlevsiz hale gelir (Hall, 2006). Mükemmeliyetçi kişilerin üstün ve başarılı olmaya yönelik olan arzuları, onların kendi kendilerini yenilgiye uğratmalarına neden olur (Burns, 1980).

Çok boyutlu bir özellik olarak değerlendirildiğinde mükemmeliyetçilik kişisel, kişilerarası, olumlu ve olumsuz yönleri olan bir yapıdır ve şu özelliklerle karakterizedir: *a) kişisel standartlar* (çok yüksek hedefler), *b) ebeveyn beklentileri* (ebeveynlerin mükemmeliyetçilik beklentisi olduğuna dair algı), *c) yaptıkları hakkında şüphe* (yapılan eylemlerin niteliğine yönelik kuşku), *d) tertip ve düzen tercihi*, *e) hata yapma endişesi* (yapılacak hatadan dolayı başkalarının saygısını kaybetme korkusu) ve *f) ebeveyn eleştirisi* (ebeveynleri aşırı eleştirel olarak algılama) (Flett ve Hewitt, 2002; Frost, Marten, Lahart ve Rosenblate, 1990; Hamachek, 1978; Hewitt vd., 2002; Hewitt ve Flett, 1991; Slaney, Rice, Mobley, Trippi, & Ashby, 2001).

Çok boyutlu bir yapı olarak mükemmeliyetçiliği üç başlık altında açıklamak mümkündür: i) *Kendine yönelik mükemmeliyetçilik*, kişinin kendisi için yüksek standartlar tayin etmesi, kendini sürekli ve sert eleştirmesi, ya hep ya hiç biçiminde düşünmesi, hatalara odaklanması ve başarısızlıkları üzerinde durması. ii) *Diğerlerine yönelik mükemmeliyetçilik*, başkalarından gerçekçi olmayacak düzeyde beklentiler içine girme ve bu bakımdan da başkalarına eleştirel ve suçlayıcı şekilde davranma. iii) *Sosyal düzene yönelik (kaynaklı) mükemmeliyetçilik*, başkaları tarafından belirlenen standart ve beklentilere ulaşmaya çalışma, başkaları tarafından olumsuz değerlendirilme olasılığından korkma ve diğerlerinin onayına yoğun bir şekilde ihtiyaç duyma (Hewitt ve Flett, 1991).

Mükemmeliyetçilik ve onun doğası üzerine çalışan pek çok araştırmacı ve teorisyen mükemmeliyetçiliğin ebeveynlerin ve önemli diğerlerinin beklentilerini karşılama dürtüsüyle yakından ilişkili olduğuna vurgu yapar. Bu bağlamda olumsuz nitelikteki mükemmeliyetçiliğin kökeninde çocuğun ihtiyaç duyduğu olumlu şartsız kabul, saygı ve sevilme ihtiyacının ebeveyn tarafından yeterince karşılanmaması yer alır (Enns vd., 2002; Frost vd., 1990; Frost, Lahart ve Rosenblate, 1991; Hewitt ve Flett, 1991; Pacht, 1984; Rice, Ashby ve Preusser, 1996; Rice ve Mirzadeh, 2000). Çocukların duygusal ve fiziksel ihtiyaçlarının ebeveynler tarafından tutarsız ya da güvenilir olmayan bir şekilde karşılanması sıklıkla güvensiz bağlanmaya yol açar. Bir kontrol ve disiplin aracı olarak ebeveyn sevgisinden mahrum kalma (ebeveyn sevgisinin geri çekilmesi) tehdidi, yaşamın ileriki dönemlerinde ciddi kişilerarası problemler yaşanmasına kaynaklık edebilir. Ebeveynle güvenli bağ ilişkisi kuramama ebeveynin sevgi ve onayını kazanmak için “mükemmel” olma eğilimine yol açar. Gelişimin ilk dönemlerinde ebeveynlerin yetersiz duygusal tepkilerinin sonucunda ortaya çıkan mükemmel olma çabası, derinden yaralı olan kendilik duygusunu maskeleyen için kullanılan bir savunma aracıdır (Cassidy ve Kobak, 1988; Wei, Mallinckrodt, Russell ve Abraham, 2004). Bu savunma aracının kullanımının ardında ise başkaları tarafından reddedilmekten kaçınma ve gizli yetersizlik duygularını yönetme çabası vardır. Güvensiz bağlanan bireyler mükemmel olabildikleri takdirde hiç kimse tarafından incitilmeyeceklerini düşünürler. Mükemmel olma çabası, çocukluk ihtiyaçlarına yetersiz ve tutarsız bir şekilde karşılık veren ebeveynlerle büyüyen çocuklar için başlangıçta olumlu bir başa çıkma mekanizması olarak görülsede bu çabanın aşırı ve yoğun kullanımı ne yazık ki olumsuz sonuçları da beraberinde getirir (Wei vd., 2004).

Teorisyenler mükemmeliyetçiliğin kökenlerinin ebeveyn-çocuk ilişkisindeki güvensiz bağlanma ilişkili ile yakından ilişkili olduğunu ileri sürmelerine rağmen, yakın zamana kadar mükemmeliyetçilik ve bağlanma arasındaki ilişkiyi ortaya koyan çok az görgül çalışma yapılmıştır (Wei vd., 2004). Benzer şekilde ilgili alan yazın incelendiğinde mükemmeliyetçilik üzerinde yapılan çalışmaların genellikle ergenler, genç yetişkinler ve orta yaş nüfusu üzerinde yürütüldüğü, orta yaş dönemindeki çocuklarının ihmal edildiği görülmektedir (Baş ve Siyez, 2010). Tüm bunlardan hareketle bu çalışmanın temel amacı teorik olarak görüş olarak ileri sürülen ebeveyn bağlanma tarzı ile mükemmeliyetçilik arasındaki ilişkinin var olup olmadığını ampirik açıdan test etmektir. Çalışmada ayrıca çocukluktan ergenliğe geçiş dönemi olarak kabul edilen orta çocukluk dönemindeki çocukların ebeveynlerine bağlanma tarzlarının ve mükemmeliyetçilik özelliklerinin cinsiyet, okul öncesi eğitim alıp almama,

kardeş sayısı ve anne-baba eğitim düzeyi değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda ebeveyne bağlanma ve mükemmeliyetçilik arasındaki ilişkinin teorik bir iddia olmanın ötesinde bilimsel açıdan desteklenmesi ve bağlanma ve mükemmeliyetçilik konusunda ihmal edilen orta yaş çocukluk döneminin dikkate alınarak da alan yazındaki eksikliğin bir açıdan giderilmesine katkı sağlanması hedeflenmektedir.

YÖNTEM

Orta çocukluk döneminde ebeveyne güvenli bağlanma ilişkisinin mükemmeliyetçi kişilik özelliği ile ilişkili olup olmadığını belirlemek amacıyla bu çalışma ilişkisel tarama modeline uygun olarak hazırlanmıştır. İlişkisel tarama modelindeki araştırmalar iki ya da daha çok değişken arasındaki ilişkinin, hiçbir biçimde bu değişkenlere müdahale edilmeden; aralarındaki ilişkilerin ortaya koyulduğu ve bu ilişkilerin derecelerinin bulunduğu araştırmalardır (Büyüköztürk, Çakmak Kılıç, Akgün, Karadeniz & Demirel, 2012).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma evrenini 2014-2015 eğitim öğretim yılı İstanbul ili Avrupa yakası Kâğıthane ilçesinde toplam 46 ilk ve ortaokuldan basit seçkisiz örnekleme yöntemiyle belirlenen ilkokul 3. ve 4. sınıf ile ortaokul 5. ve 6. sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Araştırmanın örneklem sayısı, örneklem büyüklüğü [$N = (z \cdot ss' / e)^2$] formülünden yararlanılarak hesaplanmış (Karasar, 2005) minimum örneklem büyüklüğü 303 olarak belirlenmiştir. Bu çalışmada örnekleme grubu belirlenirken öncelikle ilçedeki tüm ilkokullar ve ortaokullar listelenmiş ve basit seçkisiz biçimde 4 ilkokul, 4 ortaokul olmak üzere toplam 8 okul belirlenmiştir. Ardından bu okullardan yine basit seçkisiz biçimde 16 sınıf belirlenmiş ve bu sınıflarda öğrenim görmekte olan 271 kız (%61); 175 erkek (%39) olmak üzere 446 katılımcıya ulaşılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin 89'u 3.sınıf (%20), 132'si (%30) 4. sınıf, 104'ü 5. sınıf ve 121'i ise 6. sınıfta öğrenim görmekte olup 223'ü (%50) okul öncesi eğitim almış, 223'ü (%50) ise okul öncesi eğitim almamıştır. Katılımcıların 130'unun (%29) tek çocuk, 316'sının ise (%71) kardeşi olduğu tespit edilmiştir. Ebeveyn eğitim düzeyi açısından katılımcıların annelerinin 32'sinin (%7) okuryazar, 139'unun (%31) ilkokul, 133'ünün (%30) ortaokul, 106'sının (%24) lise ve 36'sının (%8) üniversite mezunu olduğu benzer şekilde babalarının 14'ünün (%3) okuryazar, 114'ünün (%26) ilkokul, 138'inin (%31) ortaokul, 112'sinin (%25) lise ve 68'inin (%15) ise üniversite mezunu olduğu belirlenmiştir.

Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu

Araştırmanın temel değişkenleri ile ilişkili olabilecek orta çocukluk dönemindeki öğrencilere ait verilerin toplanması için araştırmacılar tarafından 'Kişisel Bilgi Formu' hazırlanmıştır. 'Kişisel Bilgi Formu'nda katılımcıların cinsiyetlerine, yaşlarına, okul öncesi eğitim alıp almamalarına, kardeş sayılarına ve ebeveyn eğitim durumu değişkenlerine ilişkin sorulara yer verilmiştir.

Kerns Güvenli Bağlanma Ölçeği (KGBÖ)

Orta çocukluk ile ergenlik öncesi dönemdeki (9-12 yaş) çocuklara uygun olarak geliştirilen ve 15 maddeden oluşan KGBÖ, çocukların bağlanma figürlerinin (a) duyarlı ve ulaşılabilir olacaklarına ne oranda güvendiklerini, (b) stresliyen bağlandıkları kişilere güvenme eğilimlerini ve (c) bağlanma figürleri ile iletişim kurma kolaylığını ve isteklilik düzeylerini ölçmeyi amaçlamaktadır. Kerns, Klepac ve Cole (1996) geliştirdikleri ölçeğin yüksek düzeyde iç tutarlık güvenilirliğine ($\alpha = .84$) ve test tekrar test güvenilirliğine ($r = .74$) sahip olduğunu ortaya koymuşlardır. Türkçe'ye uyarlanması Sümer ve Şendağ (2009) tarafından yapılan ölçeğin anne formunun iç tutarlık katsayısı .84, baba formunun ise .88 olarak bulunmuştur. Çocuklar ölçeği hem anne hem de babaları için ayrı olarak doldurmaktadırlar. Ters yönde yazılmış yedi madde yeniden kodlandıktan sonra ölçek toplam puan üzerinden (15-60 arasında değişen puanlarla) ya da madde sayısına bölünerek ortalama değerler üzerinden (1-4 arasında değişen puanlarla) değerlendirilebilir. Yüksek puanlar ebeveynlere karşı güvenli bağlanmaya karşılık gelmektedir (Sümer ve Şendağ, 2009).

Çocuk ve Ergen Mükemmeliyetçilik Ölçeği

Flett, Hewitt, Boucher, Davidson ve Munro (2001) tarafından geliştirilen ölçeğin Türkçe'ye uyarlaması Baş ve Siyez (2010) tarafından yapılmıştır. Ölçek, kendini değerlendirme ölçeği olup, çocuk ve ergenlerin mükemmeliyetçilik özelliklerini belirlemeye yönelik geliştirilen ve bireyin kendisi hakkında bilgi vermesi esasında

dayalı olan 5'li likert tipi bir ölçme aracıdır. 18 madde (biri ters madde) ve 2 alt boyuttan (*kendine yönelik mükemmeliyetçilik ve sosyal kaynaklı mükemmeliyetçilik*) oluşmaktadır. Alt boyutlar Ölçeğin Türkçe formunda Cronbach alfa iç tutarlılık güvenilirlik katsayıları sosyal kaynaklı mükemmeliyetçilik alt ölçeği için .82, kendine yönelik mükemmeliyetçilik için .64 olarak bulunmuştur. Kendine yönelik mükemmeliyetçilik alt ölçeğinin faktör yükleri ise .25 ile .73 arasında sıralanmakta ve toplam varyansın %14.16'sını açıklamaktadır. Ölçekten alınan yüksek puanlar yüksek düzeyde mükemmeliyetçiliği yansıtmaktadır (aktaran Akın, 2015).

İşlem

Araştırmaya ait uygulamalar 2014–2015 eğitim öğretim yılı Nisan- Mayıs ayları içerisinde yapılmıştır. Araştırmacılar tarafından önceden belirlenen tarih ve saat dilimi arasında ders hocasının izniyle sınıflara girilerek okul rehber öğretmenlerinden de destek alınarak uygulama yapılmıştır. Veri toplama sürecinde araştırmanın amacı ve uygulayıcıların vereceği cevaplardaki samimiyetin önemi hakkında katılımcılara bilgiler verilmiştir. Ayrıca veri toplama araçlarını doldurmaya ilişkin yazılı yönergede birkaç defa sözel olarak vurgulanmıştır. Herhangi bir süre kısıtlamasının olmadığı uygulama 40-50 dakika arasında değişen bir zaman diliminde gerçekleştirilmiştir.

Veri Analizi

Verilerin analiz aşamasında ilk olarak çalışma kullanılacak istatistiksel tekniklerin öngörülen varsayımları karşılayıp karşılamadığı kontrol edilmiştir. Bu boğrutuda öncelikle 6 maddeden fazla kayıp değere sahip anketler değerlendirme dışı bırakılmıştır. Verilerin normal dağılım özelliğine sahip olup olmadığını belirlemek amacıyla ölçeklerin çarpıklık katsayısı ile basıklık katsayısı, sırasıyla, çarpıklığın ve basıklığın standart hatasına bölünmüş -1.96 ile +1.96 arasında kalan değerler değerlendirme dışı bırakılmıştır. Bu bağlamda 29 anket elenmiş 446 anket değerlendirmeye alınmıştır (Can, 2014). Araştırmanın amacı doğrultusunda öğrencilerin güvenli bağlanmalarıyla mükemmeliyetçilikleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı; güvenli bağlanma ve mükemmeliyetçilik puanlarının cinsiyet, okul öncesi eğitimi alıp almama ve kardeş sayısı değişkenlerine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla Bağımsız Gruplar t Testi; güvenli bağlanma ve mükemmeliyetçilik puanlarının anne-baba eğitim durumu değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla (dağılımın normallik özelliği sergilememesi nedeniyle) Kruskal Wallis-H testi teknikleri uygulanmıştır.

BULGULAR

Araştırma raporunun bu bölümünde araştırmanın amaçları kapsamında elde edilen verilerin istatistiksel çözümlenmelerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 1. Güvenli Bağlanma ve Mükemmeliyetçilik Arasındaki İlişkiler ile \bar{x} ve ss Değerleri (N=446)

Değişkenler	\bar{x}	SS	1	2	3
Anneye Güvenli Bağlanma	47,80	6,80	-,077	-,120*	-,037
Babaya Güvenli Bağlanma	47,16	7,43	-,061	-,052	-,002
Güvenli Bağlanma Toplam Puan	94,96	12,86	-,076	-,094*	-,021

Not 1= Kendine Yönelik Mükemmeliyetçilik, 2= Sosyal Kaynaklı Mükemmeliyetçilik, 3= Mükemmeliyetçilik Toplam Puan
*** p<.000, ** p<.001, * p<.05

Orta çocukluk dönemindeki katılımcıların güvenli bağlanma (*anneye güvenli bağlanma, babaya güvenli bağlanma, güvenli bağlanma toplam*) ve mükemmeliyetçilik özellikleri (*kendine yönelik mükemmeliyetçilik, sosyal kaynaklı mükemmeliyetçilik, mükemmeliyetçilik toplam*) arasındaki ilişkiyi test etmek amacıyla yapılan Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı sonucu Tablo 1'de incelendiğinde; anneye güvenli bağlanma ile sosyal kaynaklı mükemmeliyetçilik arasında ($r= -,120$) $p<.05$ düzeyinde, güvenli bağlanma toplam puanı ile sosyal kaynaklı mükemmeliyetçilik arasında ($r= -,094$) $p<.05$ düzeyinde ters yönlü anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Güvenli bağlanma ve kendine yönelik mükemmeliyetçilik arasında ise istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır.

Tablo 2. Güvenli Bağlanma Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Bağımsız Grup t Testi Sonuçları

Değişkenler	N	\bar{x}	t	Sd	p
Anneye Güvenli Bağlanma					
-Erkek	175	46,31			
-Kız	271	48,76	-3,777	444	,000
Babaya Güvenli Bağlanma					
-Erkek	175	46,06			
-Kız	271	47,87	-2,527	444	,012
Güvenli Bağlanma Toplam Puan					
-Erkek	175	92,37			
-Kız	271	96,64	-3,461	444	,001

Tablo 2.'de görüldüğü üzere, orta çocukluk dönemindeki katılımcıların güvenli bağlanma özelliklerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bağımsız grup t testi sonucunda, anneye güvenli bağlanma puanları için grupların aritmetik ortalamaları arasında ($t = -3.77$; $Sd = 444$) $p < .000$ düzeyinde; babaya güvenli bağlanma puanları için grupların aritmetik ortalamaları arasında ($t = -2.57$; $Sd = 444$) $p < .05$ düzeyinde ve son olarak güvenli bağlanma toplam puanı için grupların aritmetik ortalamaları arasında ise ($t = -3.46$; $Sd = 444$) $p < .01$ düzeyinde anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Grupların aritmetik ortalama değerleri incelendiğinde, söz konusu farklılığın kız öğrencilerin lehine gerçekleştiği görülmektedir.

Katılımcıların mükemmeliyetçilik özelliklerinin cinsiyet değişkenine farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız grup t testi sonucunda kız ($N:175$) ve erkeklerin ($N:271$) kendine yönelik mükemmeliyetçilik ($t = -1,193$; $p = ,233$), sosyal kaynaklı mükemmeliyetçilik ($t = 1,226$; $p = ,221$) ve mükemmeliyetçilik toplam puan ($t = ,175$; $p = ,861$) ortalamalarının istatistiksel açıdan farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 3. Güvenli Bağlanma Puanlarının Okul Öncesi Eğitim Alıp Almama Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Bağımsız Grup t Testi Sonuçları

Değişkenler	N	\bar{x}	t	Sd	p
Anneye Güvenli Bağlanma					
-Okul Öncesi Eğitim Alanlar	223	48,81			
-Okul Öncesi Eğitim Almayanlar	223	46,79	3,171	444	,002
Babaya Güvenli Bağlanma					
-Okul Öncesi Eğitim Alanlar	223	47,99			
-Okul Öncesi Eğitim Almayanlar	223	46,34	2,361	444	,019
Güvenli Bağlanma Toplam Puan					
-Okul Öncesi Eğitim Alanlar	223	96,80			
-Okul Öncesi Eğitim Almayanlar	223	93,12	3,046	444	,002

Örneklem grubunun güvenli bağlanma özelliklerinin okul öncesi eğitim alıp almama değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını test etmek üzere yapılan bağımsız grup t testi sonucu Tablo 3.'de incelendiğinde, anneye güvenli bağlanma düzeyi için grupların aritmetik ortalamaları arasında istatistiksel açıdan ($t = 3.17$) $p < .01$ düzeyinde, babaya güvenli bağlanma düzeyi için grupların aritmetik ortalamaları arasında ($t = 2.36$) $p < .05$ düzeyinde, güvenli bağlanma toplam puanı için grupların aritmetik ortalamaları arasında ise istatistiksel açıdan ($t = 3.04$) $p < .01$ düzeyinde anlamlı bir farklılık olduğu saptanmıştır. Grupların aritmetik ortalama değerleri incelendiğinde, söz konusu farklılığın okul öncesi eğitim alan öğrencilerin lehine gerçekleştiği görülmektedir.

Örneklem grubunu oluşturan orta çocukluk dönemindeki öğrencilerin mükemmeliyetçilik özelliklerinin okul öncesi eğitim alıp almama değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bağımsız grup t-Testi sonucunda okul öncesi eğitim alan ($N:223$) ve okul öncesi eğitim almayan ($N=223$) gruplarının kendine yönelik mükemmeliyetçilik ($\bar{X}_{alan} = 33,38$; $\bar{X}_{almayan} = 33,94$; $t = ,917$;

$p=,360$), sosyal kaynaklı mükemmeliyetçilik ($\bar{X}_{alan}=33,51$; $\bar{X}_{almayan}=33,42$; $t=,147$; $p=,883$) ve mükemmeliyetçilik toplam puanları ($\bar{X}_{alan}=67,89$; $\bar{X}_{almayan}=67,35$; $t=,555$; $p=,579$) aritmetik ortalamaları arasında istatistiksel anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Tablo 4. Güvenli Bağlanma Puanlarının Kardeş Sayısı Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Bağımsız Grup t Testi Sonuçları

Değişkenler	N	\bar{x}	t	Sd	p
Anneye Güvenli Bağlanma					
-Tek Çocuk	130	47.81	.674	444	.028
-İki veya Daha Fazla Kardeş	316	47.77			
Babaya Güvenli Bağlanma					
-Tek Çocuk	130	47.41	1.111	444	.140
-İki veya Daha Fazla Kardeş	316	46.55			
Güvenli Bağlanma Toplam Puan					
-Tek Çocuk	130	95.23	.062	444	.004
-İki veya Daha Fazla Kardeş	316	94.32			

Tablo 4.'de de görüldüğü üzere katılımcıları güvenli bağlanma özelliklerinin kardeş sayısı değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını test etmek üzere yapılan bağımsız grup *t-Testi* sonucunda, anneye güvenli bağlanma ($t=,674$; $p=,028$) ve güvenli bağlanma toplam puan ($t=,062$; $p=,004$) düzeyleri için grupların aritmetik ortalamaları arasında istatistiksel açıdan $p<.05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmıştır. Buna karşın babaya güvenli bağlanma için grupların aritmetik ortalamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Grupların aritmetik ortalama değerleri incelendiğinde, söz konusu farklılığın tek çocuk olanların lehine gerçekleştiği görülmektedir.

Orta çocukluk dönemindeki öğrencilerin mükemmeliyetçilik özelliklerinin kardeş sayısı değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını test etmek üzere yapılan bağımsız grup *t-Testi* sonucunda tek çocuk olan ve kardeşi olan gruplarının kendine yönelik mükemmeliyetçilik ($t=1,828$; $p=,068$), sosyal kaynaklı mükemmeliyetçilik ($t=,837$; $p=,403$) ve mükemmeliyetçilik toplam puan ($t=1,450$; $p=,148$) aritmetik ortalamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık saptanmamıştır.

Örneklem grubunun anne eğitim düzeyi değişkenine göre anneye güvenli bağlanma ($X^2=4.82$; $SD=4$; $P=,306$), babaya güvenli bağlanma ($X^2=1.63$; $SD=4$; $P=,803$), ve güvenli bağlanma toplam puan ($X^2=3.20$; $SD=4$; $P=,525$) ortalamalarının anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis-H sonucunda gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel açıdan anlamlı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Örneklem grubunun baba eğitim düzeyi değişkenine göre anneye güvenli bağlanma ($X^2=5.94$; $SD=4$; $P=,092$), babaya güvenli bağlanma ($X^2=,886$; $SD=4$; $p=,929$) ve güvenli bağlanma toplam puan ($X^2=7.40$; $SD=4$; $P=,116$) ortalamalarının anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis-H sonucunda gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel açıdan anlamlı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Orta çocukluk dönemindeki öğrencilerin anne eğitim düzeyi değişkenine göre kendine yönelik mükemmeliyetçilik ($X^2=2.65$; $SD=4$; $P=,617$), sosyal kaynaklı mükemmeliyetçilik ($X^2=2.65$; $SD=4$; $P=,617$) ve mükemmeliyetçilik toplam puan ($X^2=2.65$; $SD=4$; $P=,617$) ortalamalarının anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis-H sonucunda gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel açıdan anlamlı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Orta çocukluk dönemindeki öğrencilerin baba eğitim düzeyi değişkenine göre kendine yönelik mükemmeliyetçilik ($X^2=1.60$; $SD=4$; $P=,810$), sosyal kaynaklı mükemmeliyetçilik ($X^2=6.79$; $SD=4$; $P=,147$) ve mükemmeliyetçilik toplam puan ($X^2=4.21$; $SD=4$; $P=,378$) ortalamalarının anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal Wallis-H sonucunda gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel açıdan anlamlı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

TARTIŞMA

Bu çalışmanın ilk ve en önemli sonucu teorik bir görüş olarak sunulan ancak görgül araştırmalarla çok az desteklenen orta çocukluk dönemindeki çocukların mükemmeliyetçi kişilik özellikleri (sosyal kaynaklı mükemmeliyetçilik) ile anneye güvenli bağlanma ve güvenli bağlanma toplam puanı arasında anlamlı bir ilişkinin var olduğu yönündedir. Mükemmeliyetçilikle ilgili yapılan çalışmalar mükemmeliyetçiliğin kökenin ebeveynlerin ve/veya diğer kişilerin beklentilerini karşılamakla ilişkili olduğunu (Frost vd., 1991; Hewitt ve Flett, 1991; Pacht, 1984; Saya, 2006) ve özellikle uyumsuz nitelikteki mükemmeliyetçiliğin ihtiyaç duyulan olumlu şartsız kabul, saygı ve sevilme ihtiyacının ebeveynler tarafından yeterince karşılanmadığı, eleştirel, kontrolcü ve yetersiz bakım sağlayan ebeveynin varlık durumunda ortaya çıktığını bildirmektedir (Enns vd., 2002; Frost vd., 1991, Flett ve Hewitt, 2002; Rice, Lopez ve Vergara, 2005). Bu nedenle duygusal ve fiziksel ihtiyaçları ebeveynleri tarafından tutarsız veya güvensiz bir şekilde karşılanan dolayısıyla güvensiz bağ kuran çocuklar, ebeveynlerinin sevgi ve onayını kazanmak için mükemmel çocuk olma arayışı içine girebilirler (Wei vd., 2004). Rice ve Mirzadeh (2000) üniversite öğrencileriyle yaptıkları çalışmada mükemmeliyetçilik ve bağlanma tarzları arasında anlamlı bir ilişkinin olduğunu, olumlu mükemmeliyetçi özelliğine sahip olanların, olumsuz mükemmeliyetçilik özelliğe sahip olanlara kıyasla ailelerine daha fazla güvenli bağlandıkları sonucuna ulaşmışlardır. Rice ve diğerleri (2005) ise yetişkinler ile yaptıkları çalışmada mükemmeliyetçiliğin temellerinin çocukluk yılları deneyimlerine özellikle bu dönemdeki ebeveyn-çocuk ilişkisine dayandığını bildirmektedir. Bu bağlamda bu çalışmadan elde edilen bu sonuç literatürle örtüşmektedir.

Bu çalışmanın bir diğer önemli sonucu orta çocukluk dönemindeki bireylerin bir diğer önemli bağlanma figürü olan babaya güvenli bağlanma tarzları ile mükemmeliyetçi özellikleri arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı yönündedir. Bu sonuç Türkiye'deki baba-çocuk ilişkisinin kültürel dinamikleriyle ilişkilendirilerek açıklanabilir. Ijzendoorn ve Kroonenberg'in (1988) de vurguladığı gibi ebeveyn bağlanma tarzı üzerinde etkili olan önemli değişkenlerden biri kültürel dinamiklerdir. Türkiyede baba-çocuk ilişkisinde kültürel değişkenlerin etkisi yoğun olarak hissedilmekte ve temel bağlanma figürü anne olmaya devam etmektedir. Bu çalışma geleneksel aile örüntülerinin yoğun izlerinin görülebileceği Kâğıthane örneklemini üzerinde yürütülmüştür. Geleneksel aile modelinde baba evin maddi ihtiyaçlarını karşılayan (Feldman, Nash ve Aschenbrenner, 1983; Freeman, 2008; Seidler, 2003; Silverstein, Auerbach ve Levant, 2002) ebeveynlik görev algısı çocuklarının maddi ihtiyaçlarını giderme ve ihtiyaç duyulduğunda onu disipline etmeyle sınırlı olan aile residir. Bu görevleri yerine getirebilme iyi baba olabilmenin temel kriteri olarak sayılır (Feldman vd., 1983). Bu babalar için çocukların temel bakımından birinci derece sorumlu olan kişi annedir (Geçtan, 2000; İmamoğlu, 1994). Çelik (2013) araştırmasında tüm katılımcılar için geçerli olan ortak baba profilinin; çocuğun maddi ihtiyaçları karşılama, çocuğun bakımında aktif rol almama, ortak faaliyetler ve paylaşımında bulunmama, ilgisizlik, otoriterlik, yüzeysel iletişim kurma, duygularını dışa vuramama, sevgisini belli edememe özellikleri ile karakterize olduğu sonucuna ulaşmıştır. Dolayısıyla babanın çocuğun bakımında aktif rol almaması babayla çocuk arasında kurulacak olan bağlanma ilişkisinin olumsuz yönde etkilenmesine yol açabilir.

Bu çalışmada elde edilen bir diğer sonuç ise orta çocukluk dönemindeki güvenli bağlanma tarzının katılımcıların cinsiyet değişkenine göre farklılaştığı ve bahsi geçen bu farklılığın kızların lehine gerçekleştiği yönündedir. İlgili literatür incelendiğinde bu konuyla ilgili farklı sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir. Karaboğa (2011) ve Türköz (2007) çocuklarla yaptıkları çalışmalarında kızların güvenli bağlanma düzeylerinin, erkeklere göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Benzer şekilde farklı çalışma bulguları (Armsden ve Greenberg, 1987; Sorokou ve Weissbrod, 2005) kız çocukların erkek çocuklara nazaran annelerine daha fazla güvenli bağlandıklarını ve yine annelerine babalarından daha fazla bağlılık ve yakınlık duyduklarını ortaya koymuştur. Buna karşın diğer araştırma örnekleri (Bartholomew ve Horowitz, 1991; Cebeci, 2009; Çelik, 2004; Erözkan, 2004; Karasu, 2013; Onur, 2006) erkeklerin kızlara nazaran ebeveynlerine daha fazla güvenli bağlanabildiklerini ortaya koymuştur. Göçener (2010), Uluç ve Öktem (2009) ise ebeveyn güvenli bağlanma tarzının cinsiyet değişkenine göre bir farklılaşmadığı sonucuna ulaşmışlardır.

Çalışmadan elde edilen bir diğer sonuç ise orta çocukluk dönemindeki bireylerin mükemmeliyetçilik özelliklerinin cinsiyet değişkenine göre farklılaşmadığı yönündedir. İlgili alanyazın bu konuyla ilgili farklı sonuçların olduğuna işaret etmektedir. Kimi çalışmalar (Çalikoğlu, 2009; Köroğlu, 2008; Rice, Leever, Noggle ve Lapsley, 2007; Sapmaz, 2006; Tsui ve Mazzocco, 2007; Uzel, 2012) mükemmeliyetçiliğin cinsiyet değişkenine göre farklılaşmadığını rapor ederken, kimi çalışmalar ise erkeklerin kızlara nazaran (Benk, 2006; Mısırlı Taşdemir, 2003) daha fazla mükemmel olma eğiliminde olduğunu rapor etmektedir. Tire (2011) ise, ön ergenlerle yaptığı

çalışmasında olumlu mükemmeliyetçiliğin cinsiyete göre farklılaşmadığı; ancak olumsuz nitelikteki mükemmeliyetçiliğin kızlarda erkeklere nazaran daha fazla olduğu ve yine benzer şekilde Baker (1996) kızların erkeklerden daha fazla mükemmeliyetçi oldukları sonucuna ulaşmıştır.

Bu çalışmadan elde edilen bir sonuç ise orta çocukluk dönemindeki bireylerin ebeveyne güvenli bağlanmanın tarzlarının okul öncesi eğitimi alıp almama değişkenine göre farklılaştığı ve bu farklılığın okul öncesi eğitim alanlar lehine yönünde gerçekleştiği yönündedir. Bu sonuç Uluç ve Öktem'in (2009) çalışma sonuçlarıyla paralellik göstermektedir. Okul öncesi eğitim çocuklara sunduğu kaliteli oyun, iletişim becerileri, sosyal ilişki ortamı, çatışma çözme becerisi ve öğretmenlerinin yakınlığını gibi değişkenler sayesinde çocukların yeni ve güvenilir ilişkiler deneyimlemesine zemin hazırlar. Bu bağlamda okul öncesi eğitim alanların almayanlara kıyasla güvenli bağlanma olasılıkları artabilir (Tüzün ve Sayar, 2006),

Orta çocukluk dönemindeki bireylerin mükemmeliyetçilik özelliklerinin okul öncesi eğitim alıp almama değişkenine göre farklılaşmadığı bu çalışmada elde edilen bir diğer sonuçtur. Çocuğun aileden sonra sosyalleşmesine en çok katkı sağlayan ve onu sosyal yaşama hazırlayan kurumların başında okul öncesi eğitim kurumları yer alır (Öztürk ve Deniz, 2008). Okul öncesi eğitim çocukların bedensel, psiko-motor, sosyal-duygusal, zihin ve dil gelişimlerinin büyük ölçüde etki eden ve çocukların kendi kişisel özelliklerine uygun zengin uyarıcı çevre imkânları sağlayan süreçtir. Çocuklar bu eğitim sırasında ne kadar sosyalleşerek ilişki kurmayı, paylaşmayı, dayanışmayı öğrenseler de mükemmeliyetçilik gibi belirgin kişilik özellikleri geliştirmede aile etkisinin baskın bir gücü olduğu düşünülmektedir. Bu açıdan alandaki bu boşluğun başka çalışmalarla da desteklenmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu çalışmada ulaşılan bir diğer önemli bulgu orta çocukluk dönemindeki bireylerin anneye güvenli bağlanma ve güvenli bağlama toplam puanının kardeş sayısı değişkenine göre farklılaştığı ve bahsi geçen bu farklılaşmanın tek çocuk olanlar lehine gerçekleştiği yönündedir. Türkiye örneğinde, babaya göre birincil bağlanma figürü olan annenin çocukla ilişkisinin güven temeline dayanması için çocuğun ihtiyaçlarını karşılaması, onu özellikle manevi olarak beslemesi gerekir (Göçener, 2010; Morsünbül ve Çok, 2011; Sosyal, Bodur, İşeri ve Şenol, 2005). Ne varki annenin ilgilenmesi gereken çocuk sayısı arttıkça çocuklarının ihtiyaçlarını karşılama oranlarında belirli zorlantıların yaşanması ve çocuklarıyla kurdukları ilişki kalitesinin düşmesi olasıdır. Bu bulgu, çocuk sayısı arttıkça annelerin çocuklarıyla ilgilenme ve dolayısıyla bağ kurmalarında aksaklıkların yaşanması ile açıklanabilir. İlgili alan yazın incelendiğinde Karasu (2013), Atik (2013), Şeker (2009) ve Ayberk (2011) ise güvenli bağlanmanın kardeş sayısı değişkenine göre anlamlı bir farklılaşmadığı bulgusuna ulaşmışlardır.

Orta çocukluk dönemindeki bireylerin mükemmeliyetçilik özelliklerinin sahip olunan kardeş sayısı değişkenine göre farklılaşmadığı sonucu araştırmanın bir diğer bulgusudur. Bu sonuca paralel olarak, Köroğlu (2008), lise öğrencileriyle yaptığı çalışmada, mükemmeliyetçiliğin kardeş sayısına göre anlamlı bir farklılık göstermediğini rapor etmektedir. Bu sonuçlardan farklı olarak Benk (2006), üniversite öğrencileri ile yaptığı çalışmada üç ve üzeri sayıda kardeşe sahip olanların mükemmeliyetçilik puanlarının, tek kardeşe sahip olanlara göre daha yüksek olduğunu bulmuştur. Hollender (1965) de, kardeş sırası ve kardeşler arası rekabetin mükemmeliyetçiliğin gelişimini güçlendirdiğini bildirmektedir.

Araştırmada ulaşılan bir diğer bulgu ise orta çocukluk dönemindeki bireylerin ebeveynlerine güvenli bağlanma tarzlarının ve mükemmeliyetçi kişilik özelliklerinin ebeveynlerin eğitim düzeyi göre değişmediği yönündedir. Öğrenim düzeyinin yükselmesi ebeveynlerin daha sağlıklı çocuk yetiştirme tutumları benimsemeleri anlayışını beraberinde getirir. Kuşkusuz ki eğitim anne-baba tutumlarına, çocuk yetiştirme, yaşam tarzına, bireylerin olaylara bakış açısına, olayları yorumlama biçimlerine etki eden önemli faktörlerden biridir. Ancak ebeveynlerin çocukları ile olan ilişkilerinde almış oldukları eğitiminden ziyade, onlarla iletişim kurma tarzları, onlara karşı olan tutumları, desteği, güveni, ebeveyn duyarlılığı gibi temel faktörlerin belirleyicidir. Eğitim düzeyleri her ne olursa olsun, anne babanın ebeveynlik görevlerini ne düzeyde yerine getirdikleri, çocuklarına karşı yükledikleri öznel anlam, onlara karşı olan ilgileri, sevecenlikleri, kendi duygularını ifade ediş biçimleri onlarla kurdukları ilişkinin temel bileşenleri olarak değerlendirilir. Alanda yapılan benzer çalışma örnekleri ebeveyne bağlanma tarzlarının (Çelik, 2006; Karaboğa, 2011; Kılıç, 2009) ve mükemmeliyetçiliğin (Bencik, 2006; Çalikoğlu, 2009) anne-baba eğitim düzeyine göre değişmediği bulgusunu desteklemektedir.

ÖNERİLER

Bu çalışma teorik bir iddia olarak benimsenen ancak az sayıdaki görgül araştırmayla desteklenen orta çocukluk dönemindeki çocukların ebeveynle bağlanma tarzlarının olumsuz nitelikteki mükemmeliyetçi kişilik özellikleriyle ilişkili olduğu görüşünü ampirik olarak desteklemektedir. Olumsuz nitelikteki mükemmeliyetçi kişilik özellikleri, ne yazık ki pek çok kişisel ve kişiler arası sorunun doğmasına yol açar. Bu bağlamda ebeveyn davranışlarını düzenlemek ve buna yönelik eğitsel ve sosyal politikalar yürütmek önemlidir. Geleneksel aile örüntülerinin ağırlığının yoğun olarak hissedildiği, orta ve düşük gelir seviyesine sahip ailelerin yaşadığı Kâğıthane örneğinde gerçekleştirilen bu araştırma ayrıca "ana-baba eğitim" hizmetlerinin özellikle geleneksel rollerden sıyrılarak babaları da birincil bağlanma figürü yapacak şekilde düzenlenmesinin gerekliliğini ortaya koyar. Bu bağlamda baba-çocuk ilişkilerini inceleyen daha fazla araştırmaya ve bu ilişkilerin olumlu yönde gelişimini sağlayan eğitim hizmetlerine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çalışma ayrıca okul öncesi eğitimin ebeveynle kurulan güvenli bağlanmada rolünün olduğunu gözler önüne serer. Bu nedenle her gelir seviyesinden çocuğun bu eğitim hizmetinden yararlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması önemlidir.

Ayrıca farklı sosyo-ekonomik düzeyleri, yerleşim yeri, kardeş ilişkileri, öğretmen faktörü gibi değişkenleri kapsayacak araştırmaların düzenlenmesi orta çocukluk dönemindeki bireylerin gerek ebeveynlerine bağlanma tarzları, gerekse mükemmeliyetçi kişilik özellikleri hakkında daha sağlıklı bir profilin çıkarılmasına katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- Akın, A. (2015). *Psikolojide kullanılan güncel ölçme araçları* (Cilt 1). Ankara: Nobel.
- Ainsworth, M. D. S., Blehar, M. C., Waters, E. ve Wall, S. (1978). *Patterns of attachment: A psychological study of the strange situation*. Oxford: Lawrence Erlbaum Patterns.
- Armsden, G. C. ve Greenberg, M. T. (1987). Inventory of parent and peer attachment: Individual differences and their relationship to psychological well-being in adolescence. *Journal of Youth and Adolescence*, 16(15), 427-454.
- Atik, L. E. (2013). *Liseli ergenlerde bağlanma stilleri ve psikolojik sağlamlık düzeyleri arasındaki ilişkide öz-yansıtma ve içgörünün rolü* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Bilim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Ayberk, A. (2011). *Üniversite öğrencilerinin bağlanma stilleri ve sosyal kaygı düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Muğla Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla.
- Baker, J. A. (1996). Everyday stressors of academically gifted adolescents. *Journal of Secondary Gifted Education*, 7(2), 356-368.
- Bartholomew, K. ve Horowitz, L. M. (1991). Attachment styles among young adults: A test of a four-category model. *Journal of Personality and Social Psychology*, 61(2), 226-244.
- Baş, A. U. ve Siyez, D. M. (2010). Adaptation of the child and adolescent perfectionism scale to turkish: the validity and reliability study. *İlköğretim Online*, 9(3), 898-909. <http://ilkogretim-online.org.tr/vol9say3/v9s3m6.pdf> adresinden erişildi.
- Bencik, S. (2006). *Üstün yetenekli çocuklarda mükemmeliyetçilik ve benlik algısı arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Benk, A. (2006). *Üniversite öğrencilerinde mükemmeliyetçilik kişilik özelliğinin psikolojik belirtiler ile ilişkisi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Bowlby, J. (1969). *Attachment and loss. Vol. I: Attachment*. New York: Basic Books.
- Bowlby, J. (1973). *Attachment and loss. Vol II: Seperation*. New York: Basic Books.
- Bowlby, J. (1982). Attachment and loss: retrospect and prospect. *American Journal of Orthopsychiatry*, 52(4), 664-678.
- Burns, D. D. (1980). The perfectionist's script for self-defeat. *Psychology Today*; November, 34-51.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak Kılıç, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem.
- Can, A. (2014). *SPSS ile bilimsel araştırma sürecinde nicel veri analizi* (2. bs.). Ankara: Pegem Akademi.
- Cassidy, J. ve Kobak, R. R. (1988). Avoidance and its relation to other defensive processes. J. Belsky ve T. Nezworski (Ed.). *Clinical implications of attachment* içinde (s. 300-323). New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Cebeci, S. C. (2009). *Tam aileye ve tek ebeveyne sahip ailelerden gelen 7-12 yaşları arasındaki çocukların bağlanma stilleri ve kaygı durumları arasındaki ilişki* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Çalıköğlü, B. S. (2009). *Üstün zekâli öğrencilerin çalışma alışkanlıkları ile mükemmeliyetçilik özellikleri arasındaki ilişkiler* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Çelik, H. (2013). *Genç yetişkinlerde babanın belirsiz kaybının aile sistemi ve bireysel psikolojik örüntüler bağlamında incelenmesi: Danışmanlık psikolojisi perspektifinden karma bir araştırma* (Yayımlanmamış doktora tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Çelik, H. (2006). *Üniversite birinci sınıf öğrencilerinin saldırganlık tepkileri, bağlanma tarzları ve kişilerarası şemalarının incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Çelik, Ş. (2004). *The effects of an attachment-oriented-psychoeducational-group-training on improving the preoccupied attachment styles of university students* (Yayımlanmamış doktora tezi). Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

- Enns, M. W., Cox, B. J. ve Clara, I. (2002). Adaptive and maladaptive perfectionism: Developmental origins and association with depression proneness. *Personality and Individual Differences*, 33(6), 921-935.
- Erözkan, A. (2004). Lise öğrencilerinin bağlanma stilleri ve yalnızlık düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(2), 155-175.
- Erten, Y. (2003). İnsan yavrusunun psikolojik doğumu üzerine. *İnsan yavrusunun psikolojik doğumu* (A. N. Babaoğlu, Çev.) içinde (s. 7-21). İstanbul: Metis Yayınları.
- Feldman, S. S., Nash, S. C. ve Aschenbrenner, B. G. (1983). Antecedents of fathering. *Child Development*, 54(6), 1628-1636.
- Flett, G. L. ve Hewitt, P. L. (2002). Perfectionism and maladjustment: an overview of theoretical, definitional, and treatment issues. G. L. Flett ve P. L. Hewitt (Ed.). *Perfectionism: theory, research, and treatment* içinde (s. 5-31). Washington: American Psychological Association.
- Freeman, T. (2008). Psychoanalytic concepts of fatherhood: Patriarchal paradoxes and the presence of an absent authority. *Studies in Gender and Sexuality*, 9(2), 113-139.
- Frost, R. O., Marten, P., Lahart, C. ve Rosenblate, R. (1990). The dimensions of perfectionism. *Cognitive Therapy and Research*, 14(5), 449-468.
- Frost, R. O., Lahart, C. M. ve Rosenblate, R. (1991). The development of perfectionism: A study of daughters and their parents. *Cognitive Therapy and Research*, 15(6), 469-489.
- Geçtan, E. (2000). *İnsan olmak*. (21. bs.). İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Genuis, M. L. (1994). Long-term consequences of childhood attachment: Implications for counselling adolescents. *International Journal for the Advancement of Counselling*, 17(4), 263-274.
- Göçener, D. (2010). *Üniversite öğrencilerinin güvenli bağlanma düzeyleri ile kişilerarası ilişki tarzları arasındaki ilişkiler* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Hall, S. (2006). *A identidade cultural na pós-modernidade*. Brasil: Impresso.
- Hamachek, D. E. (1978). Psychodynamics of normal and neurotic perfectionism. *Psychology: A Journal of Human Behavior*, 15(1), 27-33.
- Hewitt, P. L. ve Flett, G. L. (1991). Perfectionism in the self and social contexts: Conceptualization, assessment, and association with psychopathology. *Journal of Personality and Social Psychology*, 60(3), 456-470. doi:10.1037/0022-3514.60.3.456
- Hewitt, P. L., Caelian, C. F., Flett, G. L., Sherry, S. B., Collins, L. ve Flynn, C. A. (2002). Perfectionism in children: Associations with depression, anxiety, and anger. *Personality and Individual Differences*, 32(6), 1049-1061.
- Hollender, M. H. (1965). Perfectionism. *Comprehensive Psychiatry*, 6(2), 94-103.
- Ijzendoorn, M. H. ve Kroonenberg, P. M. (1988). Cross-cultural patterns of attachment: A meta-analysis of the strange situation. *Child Development*, 5, 147-156.
- İmamoğlu, E. O. (1994). Değişim sürecinde aile; Evlilik ilişkileri bireysel gelişim ve demokratik değerler. *Aile Kurultayı-Değişim Sürecinde Toplumsal Katılım ve Demokratik Değerler* içinde (s. 33-51). Ankara: T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.
- Jones, S. (2007). *An experimental analysis of the relationship between perfectionism and depressive mood* (Yayımlanmamış doktora tezi). Alliant International University, California School of Professional Psychology, California.
- Kalehzan, B. (1993). *The relationship between adult attachment style, interpersonal problems, and the manifestation of symptoms in clinical depression* (Yayımlanmamış doktora tezi). Pacific School of Psychology, Palo Alto, CA.
- Kalkınç, F. (2007). *Okul evde başlar*. İzmir: Çağlayan A.Ş.
- Karaboğa, M. (2011). *Çocuklarda bağlanma stilleri ve benlik saygısının aleksitimi üzerindeki yordayıcı rolünün incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

- Karasu, H. (2013). *Ergenlerde özerkliğın yordayıcısı olarak bağlanma stilleri ve proaktif kişilik yapılarının incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Kerns, K. A., Klepac, L. ve Cole, A. (1996). Peer relationships and preadolescents' perceptions of security in the child-mother relationship. *Developmental Psychology*, 32(3), 457-466.
- Kılıç, G. (2009). *Lise öğrenimi görmekte olan ergenlerin atılganlık düzeylerinin ebeveynlerine bağlanma örüntülerine ve bazı demografik değişkenlere göre incelenmesi: Darıca ilçesi örneği* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kıral, E. (2012). *İlköğretim okulu yöneticilerinin mükemmeliyetçilik algısı ve kontrol odağı ile ilişkisi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kobak, R. R. ve Sceery, A. (1988). Attachment in late adolescence: Working models, affect regulation, and representations of self and others. *Child Development*, 59, 135-146.
- Köroğlu, A. (2008). *Lise öğrencilerinin mükemmeliyetçilik özellikleri ile rekabetçi tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Levy, K. N., Blatt, S. J. ve Shaver, P. R. (1998). Attachment styles and parental representations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 74, 407-419.
- Lounds, J. J., Borkowski, J. G., Whitman, T. L., Maxwell, S. E. ve Weed, K. (2005). Adolescent parenting and attachment during infancy and early childhood. *Parenting: Science and Practice*, 5(1), 91-118.
- Mısırlı Taşdemir, Ö. (2003). *Üstün yetenekli çocuklarda mükemmeliyetçilik ile sınav kaygısı, benlik saygısı, kontrol odağı, öz yeterlik ve problem çözme becerileri ilişkisinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.
- Morsünbül, Ü. ve Çok, F. (2011). Bağlanma ile ilişkili değişkenler. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 3(3), 553-570. http://www.cappsy.org/archives/vol3/no3/cap_03_24.pdf adresinden erişildi.
- Onur, N. (2006). *Lise öğrencilerinin bağlanma stilleri ile atılganlık düzeyleri arasındaki ilişki* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Öztürk, A. ve Deniz, M. E. (2008). Okul öncesi öğretmenlerin duygusal zeka yetenekleri, iş doyumları ve tükenmişlik düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi, *İlköğretim-Online*, 7(3), 578-599. <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/ilkonline/article/view/5000038217/5000037074> adresinden erişildi.
- Pacht, A. R. (1984). Reflections on perfection. *American Psychologist*, 3(4), 386-390.
- Perry, B. D. (2001). *Bonding and attachment in maltreated children: Consequence of emotional neglect in childhood*. New-York: W.W. Norton & Company.
- Rice, K. G., Ashby, J. S. ve Preusser, K. J. (1996). Perfectionism, relationships with parents, and self-esteem. *Journal of Individual Psychology*, 52(3), 246-260.
- Rice, K.G., Leever, B.A., Noggle, C.A. ve Lapsley, K.G. (2007). Perfectionism and depressive symptoms in early adolescence. *Psychology in the Schools*, 44, 139-156.
- Rice, K. G., Lopez, G. L. ve Vergara, D. (2005). Parental/social influences on perfectionism and adult attachment orientations. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 24(4), 580-605.
- Rice, K. G. ve Mirzadeh, S. A. (2000). Perfectionism, attachment and adjustment. *Journal of Counseling Psychology*, 47, 238-250.
- Sapmaz, F. (2006). *Üniversite öğrencilerinin uyumlu ve uyumsuz mükemmeliyetçilik özelliklerinin psikolojik belirti düzeyleri açısından incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Saya, P. (2006). *The relationship between attachment styles and perfectionism in high school students* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Seidler, V. J. (2003). Fatherhood, masculinity, and parental relationships. S. Ervø ve T. Johansson (Ed.). *Moulding masculinities: Among men* içinde (s. 212-226). Burlington: Ashgate Publishing.
- Silverstein, L. B., Auerbach, C. F. ve Levant, R. F. (2002). Contemporary fathers reconstructing masculinity: Clinical implications of gender role strain. *Professional Psychology: Research and Practice*, 33(4), 361.

- Simpson, J. A. (1990). Influence of attachment styles on romantic relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 59, 971-980.
- Sirois, F. M. ve Molnar, D. S. (2015). *Perfectionism, health, and well-being*. New York: Springer.
- Slaney, R. B., Rice, K. G., Mobley, M., Trippi, J. ve Ashby, J. S. (2001). The revised almost perfect scale. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 34(3), 130.
- Sosyal, A. Ş., Bodur, Ş., İşeri, E. ve Şenol, S. (2005). Bebeklik dönemindeki bağlanma sürecine genel bir bakış. *Klinik Psikiyatri*, 8, 88-99.
- Sorokou, C. F. ve Weissbrod, C. S. (2005). Men and women's attachment and contact patterns with parents during the first year of college. *Journal of Youth and Adolescence*, 34(3), 221-228.
- Sümer, N. (2012). Ana babalık ve bağlanma. M. Sayıl ve B. Yağmurlu (Ed.). *Ana babalık: Kuram ve araştırma içinde* (s. 169-190). İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.
- Sümer, N. ve Şendağ, M. A. (2009). Orta çocukluk döneminde ebeveynlere bağlanma, benlik algısı ve kaygı. *Türk Psikoloji Dergisi*, 24(63), 86-101. <http://www.turkpsikolojidergisi.com/PDF/TPD/63/86-101.pdf> adresinden erişildi.
- Şeker, G. (2009). *Lise öğrencilerinin bağlanma stilleri ve yaşam doyumlarının incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Tire, Y. (2011). *Ön ergenlerde olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik ile algılanan anne baba tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Tsui, J. M. ve Mazzocco, M. M. M. (2007). Effects of math anxiety and perfectionism on timed versus untimed math testing in mathematically gifted sixth graders. *Roeper Review*, 29(2), 132-139
- Türköz, Y. (2007). *Okul öncesi çocuklarda bağlanma örüntüsünün kişilerarası problem çözme ve açık bellek süreçlerine etkisi* (Yayımlanmış doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Tüzün, O. ve Sayar, K. (2006). Bağlanma kuramı ve psikopatoloji. *Düşünen Adam*, 19(1), 24-39. http://dusunenadamderg.com/ing/DergiPdf/DUSUNEN_ADAM_DERGISI_a06781127a0c4e75acecca9bff89ce7e.pdf adresinden erişildi.
- Uluç, S. ve Öktem, F. (2009). Okul öncesi çocuklarda güvenli yer senaryolarının değerlendirilmesi. *Türk Psikoloji Dergisi*, 24(63), 69-83. <http://www.turkpsikolojidergisi.com/PDF/TPD/63/69-83.pdf> adresinden erişildi.
- Uzel, B. (2012). *10-14 yaş arasında olan yelken yapan ve yelken yapmayan çocukların benlik algısı ve mükemmeliyetçilik boyutları arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Wei, M., Mallinckrodt, B., Russell, D. W. ve Abraham, W. T. (2004). Maladaptive perfectionism as a mediator and moderator between adult attachment and depressive mood. *Journal of Counseling Psychology*, 51(2), 201-212.
- Ziv, Y., Oppenheim, D. ve Sagi-Schwartz, A. (2004). Social information processing in middle childhood: Relation to infant-mother attachment. *Attachment and Human Development*, 6(3), 327-348.

EXTENDED SUMMARY

An Investigation in the Context of the Various Variables of Perfectionism with Secure Attachment During Middle Childhood

INTRODUCTION

The first and most profound relationships that a person forms are the ones with their parents or the ones who raise them (Perry, 2001). While these relationships (bonds) ensure the survival of the person and at the same time shape their feelings and behaviors (Sümer, 2012), they also influence social, emotional, and cognitive development over a lifetime (Bowlby, 1969, 1973). In other words, the world of the child is an emotional measure of security as met by their parents, and this creates the basic pattern of self-perception (Tüzün & Sayar, 2006). A child who has a secure parental attachment can form relationships with people and the world in later stages of life that don't provide the aspect of separation anxiety. One can tolerate with feelings of trust and security the concern that is created by the convergence and divergence of these relationships. Attachment relationships that are formed with parents and later with significant others carry an incomparable importance with other things in personality development (Bowlby, 1982; Erten, 2003; Perry, 2001). The perfectionist personality trait is accepted as the efforts to achieve high performance standards that the individual has created for others and that others have created for the individual as well (Kıral, 2012); according to Jones (2007), it is shaped according to the first relationships with one's parents. In other words, attachment relationships that are formed with parents play a decisive role on the basis of the perfectionist personality traits (Rice & Mirzadeh, 2000). Although researchers have reached different results on how perfectionism is developed and achieved, a common judgment available on the topic of the origins of perfectionism comparatively is that it is shaped in the early years of life and that families play a major role in this embodiment (Kalkınç, 2007). In spite of this common judgment, very few empirical studies that reveal the relationship between bonding and perfectionism have been obtained until recently (Wei, Mallinckrodt, Russell, & Abraham, 2004). In particular, there are very few studies available on school-aged or younger-aged populations (Baş & Siyez, 2010). In this context, the current study has been designed with the aim of testing whether or not the secure attachment relationship with parents has a relation to perfectionism, which has been accepted as a personality trait, in the negative attributes from middle childhood, and of testing how the individual's secure attachment to parents and their characteristics of perfectionism during middle childhood show a difference according to various variables.

METHOD

The working universe of this study which was prepared in accordance with the relational scanning model was comprised of a total of 446 students who were determined using the simple random sampling method to be from the 3rd and 4th grades of primary school and from the 5th and 6th grades of middle school in the district of Kağıthane in Istanbul province's European side during the 2014-2015 academic year. Of the students that were surveyed, 89 were in 3rd grade (20%), 132 were in 4th grade (20%), 104 were in 5th grade (23%), and 121 were in 6th grade (27%). Of the students, 223 were determined to have received pre-schooling (50%) and 223 were determined to not have received any pre-schooling. It was determined that 130 of the participants were single child (29%) and 316 had one or more sibling (71%). The education levels of the mothers were determined to be literate (n=32, 7%), primary school (n=139, 31%), middle school (n=133, 30%); high school (n=106, 24%), and collage degree (n=36, 8%); the education levels for the fathers were determined determined to be literate (n=14, 3%), primary school (n=114, 26%), middle school (n=138, 31%); high school (n=112, 25%), and collage degree (n=68, 15%).

FINDINGS

In the analysis results that were performed in order to determine the relationship between the secure attachments of students during their middle childhood (secure attachment with the mother, secure attachment with the father, and the secure attachment total score) and the characteristics of perfectionism (self-oriented perfectionism, socially prescribed perfectionism, and the perfectionism total score), a significant inverse relationship was found between socially prescribed perfectionism and secure attachment to the mother at the level of $p < .05$ ($r = -.120$) and between socially prescribed perfectionism and the total score of secure attachment at the level of $p < .05$ ($r = -$

.094). A statistically important relationship between self-oriented perfectionism and secure attachment was not encountered.

In the results of the analysis that was carried out to determine whether or not there was a significant difference according to gender, a significant difference in favor of the female students was obtained for the scores of secure attachment to the mother at the level of $p < .000$ ($t = -3.77$; $Sd = 444$), for secure attachment to the father at $p < .05$ ($t = -2.57$; $Sd = 444$), and for the secure attachment total score at $p < .01$ ($t = -3.46$; $Sd = 444$).

A significant difference was also shown according to whether or not the groups had received pre-school education in favor of the students who had received pre-schooling at the level of $p < .01$ for the secure attachment to the mother ($t = 3.17$), at $p < .05$ for secure attachment to the father ($t = 2.36$), and at $p < .01$ for the total score of secure attachments ($t = 3.04$).

A significant difference was also found for secure attachment to the mother ($t = .674$). and total secure attachment score ($t = .062$) at the level of $p < .05$ according to the number of siblings a participant had. However, a statistically significant difference in the mean was not revealed for secure attachment to the father. The difference in question was seen to favor the single child.

DISCUSSION

In this study, which was performed to determine the relationship between middle-childhood children's characteristics of perfection and the secure attachment styles that they formed with their parents, a significant inverse relationship was found for socially prescribed perfectionism with the secure attachment total score and similarly for socially prescribed perfectionism with the style of secure attachment to the mother. Studies that have been performed related to the formation of perfectionism showed that origins of perfectionism are related to meeting the expectations of parents and/or other people (Frost, Lahart, & Rosenblante, 1991; Hewitt & Flett, 1991; Pacht, 1984). In particular, perfectionism of a dissonant nature arises in situations where the unconditional acceptance of the child's basic needs and their need to be positively loved and respected by the parents are not met. Children who have not established a secure attachment bond with their parents, in order to win the love and approval of their parents, enter a search for how to become the "perfect" child; for this reason, others' opinions of them and their own opinion of themselves become the basic pattern (Wei et al., 2004). The parent-child relationship that is not based on a relationship of secure attachment but on other expressions of parental characteristics such as criticism, extreme lack of control, and insufficient care can cause the emergence of dissonant perfectionism (Enns, Cox, & Clara, 2002; Frost et al., 1991, Hewitt & Flett, 2002; Rice, Lopez, & Vergara, 2005). Meanwhile, whether or not there was a relationship for the sub-dimensions of perfectionism with secure attachment to the father were tested. This finding was thought to be associated with the cultural dynamics of the father-child relationship in Turkey. When considering the sampling of Turkey, the main attachment figure (primary care giver) is still focused on the mother. This study was also carried out on the sample from Kâğıthane, where extensive traces of traditional family patterns can be seen. From the perspective of fathers, who tend to act according to traditional gender roles, childcare is located within the mother's area of duty (Geçtan, 2000; İmamoğlu, 1994), therefore, the results of the research are believed to be associated with fathers' lack of active participation in child care. In the research results, no significant difference was shown according to perfection and its sub-dimensions with secure attachment and its sub-dimension of parental education status. At this point, rather than the parents education level, the main factors that are a determinant in parents' relations with their children are believed to be their style of communication with the children and the parents' attitude, support, and trust toward the children.